

ГРА ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ НАПРЯМОК СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Докорінне реформування системи освіти в умовах перебудови державності, культурного і духовного відродження потребує вдосконалення процесу соціального виховання дітей та молоді. Одне з основних завдань навчально-виховного процесу в сучасних умовах виявляється не стільки в накопиченні навчальної інформації, скільки в засвоєнні культурно-історичного досвіду побудови людських стосунків, і на цій основі збагачення власної соціальної практики дітей [1, с. 12].

Проблема соціалізації молодших школярів у процесі ігрової діяльності знайшла відображення в працях Н. Головіної, О. Карамана, М. Лукашевича, А. Мудрика, І. Печенко, О. Савченко, С. Харченка, Ю. Богінської та ін.

Проведений теоретичний аналіз літературних джерел підтвердив, з одного боку, актуальність проблеми соціалізації молодших школярів, необхідність урахування специфіки цього процесу, а з іншого боку, очевидною є недостатня теоретична і методична розробленість основних аспектів соціалізації молодших школярів у процесі ігрової діяльності з однолітками.

Ігрова діяльність дитини – це своєрідна форма виявлення нею своєї активності, в якій на рівні своїх знань та вмінь вона відтворює дії дорослих і відношення між ними, пізнає предмети і їх функції, соціальну дійсність свого оточення, спілкується [1, с. 23].

Гра є однією з провідних діяльностей дітей молодшого шкільного віку. Саме у процесі ігрової діяльності дитина намагається діяти самостійно та реалізує свої прагнення до спілкування в ігровій формі [2, с. 9].

Специфічним для ігрової діяльності є те, що мета і мотиви ігрових дій лежать не в їх результатах, а в самому процесі цих дій. У процесі ігрової діяльності дитина уявляє предмети, розуміє їх функції і ролі справжніх предметів і людей, відношення між ними [3, с. 18].

Молодший шкільний вік – початковий етап освоєння суспільного досвіду. Дитина розвивається під впливом вражень від оточуючого світу, у неї з'являється інтерес до життя і роботи дорослих. Наслідуючи в грі працю дорослих, їхню поведінку, діти ніколи не залишаються байдужими.

Враження від життя пробуджують у них різноманітні відчуття, мрії. У грі виявляються переживання дитини, її ставлення до життя.

В ігровій діяльності у дитини зароджуються вищі почуття – співпереживання, співчуття; виникає довільність у поведінці; формується мотиваційна сфера особистості, навчальна діяльність, прагнення допомагати іншому, радіти з радості товариша; розкривається загальний

зміст праці і способи соціальних відносин, що виступає запорукою успіху у подальшій соціалізації молодшого школяра.

Отже гра – це вид активної діяльності молодших школярів, спрямований на засвоєння, переробку і відтворення суспільного досвіду, оволодіння соціальними функціями і ролями [2, с. 7].

У дітей молодшого шкільного віку гра носить колективний характер, спостерігається попереднє колективне планування гри, розподіл ролей, добір атрибутів.

В ігровій діяльності найбільш інтенсивно формуються особистісні якості школяра. В грі закладаються й інші види діяльності, які потім набувають самостійного вираження [3, с. 9].

Отже, ігрова діяльність за своїм змістом і формами є провідною в розвитку молодших школярів, в ній закладаються основи всіх моральних якостей і властивостей особистості, які будуть сприяти успішній соціалізації дитини в сучасних умовах.

Список використаних джерел:

1. Богінська Ю. В. Роль ідеї гуманізму у процесі соціалізації особистості: погляд В.О. Сухомлинського // Світ знань. – 2004. – № 1–2 (січень–квітень). – С. 6–9.
2. Богінська Ю. В. Планування й проведення соціально-рольових ігор у початковій школі // Освіта Донбасу. – 2003. – № 5–6. – С. 57–63.
3. Богинская Ю. В. Исторические аспекты развития игры и ее значение в жизни общества // Проблемы сучасної педагогічної освіти. Сер. Педагогіка і психологія. Зб. статей. Ч. 3 – К. : Пед.преса, 2002. – С. 52–58.